

Zatrudnienie i zakładanie działalności w Polsce przez Ukraińców

Anna Stokłosa LL.M.
radca prawny

ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCA Z ART. 90 UST. 10 PKT 2)

OŚWIADCZENIE O
POWIERZENIU
WYKONYWANIA
PRACY
Art. 88z-art. 88za

ALBO

ZEZWOLENIE NA
PRACĘ
SEZONOWĄ
Art. 88n-88y

ZEZWOLENIE NA
PRACĘ

ZEZWOLENIE NA
POBYT CZASOWY I
PRACĘ
Art. 114 ustawy o
cudzoziemcach

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w
związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
(Dz.U. z 2022 r. poz. 583)

Art. 1

1. Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy **przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa**, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o obywatelu Ukrainy, rozumie się przez to także nieposiadającego obywatelstwa ukraińskiego **małżonka obywatela Ukrainy**, o ile przybył on na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa i nie jest obywatelem polskim

3. Ustawa określa również:

1) szczególne zasady powierzenia pracy obywatelom Ukrainy, przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) pomoc zapewnianą przez wojewodów, jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty obywatelom Ukrainy;

3) utworzenie Funduszu Pomocy w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy;

4) niektóre uprawnienia obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny;

5) szczególne zasady przedłużania okresów legalnego pobytu obywateli Ukrainy oraz wydanych im przez organy polskie dokumentów dotyczących uprawnień w zakresie wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

6) niektóre uprawnienia obywateli polskich i obywateli Ukrainy będących studentami, nauczycielami akademickimi lub pracownikami naukowymi wjeżdżającymi z terytorium Ukrainy;

7) szczególne regulacje dotyczące kształcenia, wychowania i opieki dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, w tym wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych w tym zakresie;

8) szczególne zasady organizacji i funkcjonowania uczelni w związku z zapewnianiem miejsc na studiach dla obywateli Ukrainy, o których mowa w ust. 1;

9) szczególne zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez obywateli Ukrainy, przebywających legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2

Art. 2. 1. Jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie **od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r.** Do określenia okresu pobytu uznawanego za legalny stosuje się art. 57 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052). Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki.

2. Jeżeli obywatel Ukrainy posiadający Kartę Polaka, o którym mowa w art. 1 ust. 1, opuścił Ukrainę w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., a następnie przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. Do określenia okresu pobytu uznawanego za legalny stosuje się art. 57 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. Do członków najbliższej rodziny obywatela Ukrainy posiadającego Kartę Polaka, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przepisy ustawy stosuje się odpowiednio.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do obywateli Ukrainy:

1) posiadających:

a) zezwolenie na pobyt stały,

b) zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,

c) zezwolenie na pobyt czasowy,

d) status uchodźcy,

e) ochronę uzupełniającą,

f) zgodę na pobyt tolerowany;

2) którzy:

a) złożyli w Rzeczypospolitej Polskiej wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w imieniu których takie wnioski zostały złożone,

b) zadeklarowali zamiar złożenia wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 28 ust. 1 lub art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1108 i 1918 oraz z 2022 r. poz. 583) lub których takie deklaracje zamiaru dotyczą.

Art. 22.

1. Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, w przypadku gdy: 1) jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 lub

2) jest obywatelem Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

- jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi.

legalny pobyt na terenie RP
+ ważny tytuł pobytowy lub
+ rozpoczęta procedura uzyskania tytułu
pobytowego

24 lutego 2022 r.

24 sierpnia 2023 r.

Art. 22.

1. Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, w przypadku gdy:

1) jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 lub

2) jest obywatelem Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

- jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi.

TYTUŁ POBYTOWY

dokument, która uprawnia do pobytu na terytorium Polski lub innego kraju Unii Europejskiej

M.in.

- zezwolenie na pobyt stały
- zezwolenie na pobyt czasowy
- paszport w przypadku wjazdu i pobytu na terytorium Polski w ruchu bezwizowym
- zaświadczenie o korzystaniu z ochrony czasowej wydane przez Urząd do Spraw Cudzoziemców

ROZPOCZĘTA PROCEDURA POBYTOWA

pobyt na terytorium Polski jest legalny **od dnia złożenia wniosku:**

- o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy
- o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej
- o udzielenie zezwolenia na pobyt stały i zgody na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy stanie się ostateczna.

W takim wypadku wojewoda umieszcza w dokumencie podróży obywatela Ukrainy **odcisk stempla** potwierdzającego złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, wniosku o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej albo wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały lub pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej.

Taki odcisk jest również tytułem pobytowym

POTWIERDZENIE LEGALNOŚCI WJAZDU DO POLSKI (wjazd od 24.02.2022 r.)

- **stempel** w paszporcie lub innym dokumencie podróży, umieszczony przez polską Straż Graniczną (potwierdza legalne przekroczenie granicy wraz ze wskazaniem daty)
- w przypadku braku rejestracji wjazdu przez komendanta placówki Straży Granicznej podczas kontroli granicznej

wniosek o nadanie numeru **PESEL** nie później niż 90 dni od dnia wjazdu do Polski.

Zasady przedłużania ważności tytułów pobytowych

Jeżeli ostatni dzień legalnego pobytu obywatela Ukrainy w Polsce na podstawie:

- wizy krajowej lub
- zezwoleń na pobyt czasowy

przypada w okresie od 24 lutego 2022 roku, okres ważności tych tytułów pobytowych ulega przedłużeniu **do 31 grudnia 2022 roku.**

Jeżeli ostatni dzień legalnego pobytu obywatela Ukrainy w Polsce:

- na podstawie wizy Schengen wydanej przez organ polski
- na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen
- na podstawie dokumentu pobytowego, o którym mowa w artykule 1 ust. 2 lit. a [Rozporządzenia Rady \(WE\) nr 1030/2002](#) wydanego przez inne państwo obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw obszaru Schengen
- w ramach ruchu bezwizowego

przypada w okresie od 24 lutego 2022 roku, a pobyt ten rozpoczął się przed tym dniem, jego pobyt uznaje się za legalny **przez okres 18 miesięcy.**

Jeżeli ostatni dzień okresu ważności:

- kart pobytu
- polskich dokumentów tożsamości obywatela Ukrainy
- dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany”

– wydanych obywatelom Ukrainy – przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 roku, ulega on przedłużeniu o **18 miesięcy.**

Dokument pobytowy, o którym mowa w artykule 1 ust. 2 lit. a [Rozporządzenia Rady \(WE\) nr 1030/2002](#) oznacza upoważnienie wydane przez władze danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej zezwalające obywatelowi państwa trzeciego na legalny pobyt na danym terytorium, z wyjątkiem:

- wiz
- zezwoleń wydanych do czasu rozpatrzenia wniosku o dokument pobytowy lub wniosku o azyl
- upoważnień na okres pobytu nieprzekraczający 6 miesięcy, wydanych przez państwa członkowskie niestosujące przepisów art. 21 [Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku.](#)

Obowiązki pracodawcy:

- wynagrodzenie wypłacane cudzoziemcowi **nie może być niższe niż płaca minimalna lub minimalna stawka godzinowa**
- umowa pisemna, która uwzględnia warunki zawarte w oświadczeniu
- tłumaczenie umowy na język dla niego zrozumiały
- zgłoszenie pracownika do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego w ciągu **7 dni** od dnia podjęcia przez niego pracy

Powiadomienie:

1) informacje dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy:

- a) nazwę albo imię (imiona) i nazwisko,
- b) adres siedziby albo miejsca zamieszkania,
- c) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej o charakterze służbowym,
- d) numer identyfikacyjny NIP i REGON - w przypadku podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą albo numer PESEL - w przypadku osoby fizycznej,
- e) numer wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia - w przypadku podmiotu powierzającego wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy, który prowadzi agencję zatrudnienia świadczącą usługi pracy tymczasowej,
- f) symbol PKD oraz opis wykonywanej działalności związanej z pracą obywateli Ukrainy;

2) dane osobowe obywatela Ukrainy:

- a) imię (imiona) i nazwisko,
- b) datę urodzenia,
- c) płeć,
- d) obywatelstwo,
- e) rodzaj, numer i serię dokumentu podróży lub innego dokumentu stwierdzającego lub pozwalającego ustalić tożsamość oraz państwo, w którym wydano ten dokument,
- f) numer PESEL - o ile został nadany;

3) rodzaj umowy pomiędzy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy a obywatelem Ukrainy;

4) stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy;

5) miejsce wykonywanej pracy.

www.praca.gov.pl

4. Minister właściwy do spraw pracy oraz właściwy powiatowy urząd pracy przetwarza dane, o których mowa w ust. 3, w celu realizacji zadań ustawowych.

5. Minister właściwy do spraw pracy zapewnia udostępnienie danych, o których mowa w ust. 3, w drodze teletransmisji danych:

1) Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,

2) Państwowej Inspekcji Pracy,

3) Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej,

4) Straży Granicznej,

5) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

- w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych.

6. Obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, może zarejestrować się oraz zostać uznany jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 albo 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, z późn. zm.³⁾). Do obywateli Ukrainy, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie stosuje się warunku określonego w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stosuje się odpowiednio.

8. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, liczbę obywateli Ukrainy, o których mowa w ust. 1, którym podmiot powierzający wykonywanie pracy może powierzyć wykonywanie pracy, ustaloną w stosunku do liczby wszystkich osób, którym ten podmiot powierza wykonywanie pracy, kierując się względami bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego, ochroną lokalnych rynków pracy oraz zasadą komplementarności zatrudnienia cudzoziemców w stosunku do obywateli polskich.

ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCA Z ART. 90 UST. 10 PKT 2)

OŚWIADCZENIE O
POWIERZENIU
WYKONYWANIA PRACY

Art. 88z-art. 88za

The Act of 20 April 2004 on
promotion of employment
and on labour market
institutions

ALBO

ZEZWOLENIE NA
PRACĘ
SEZONOWĄ

Art. 88n-88y

ZEZWOLENIE NA
PRACĘ

ZEZWOLENIE NA
POBYT CZASOWY I
PRACĘ

Art. 114 The Act on Foreigners

Art. 23.

1. Obywatele Ukrainy, których **pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie niniejszej ustawy lub ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach** (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354 oraz z 2022 r. poz. 91 i 583), mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem uzyskania przez obywatela Ukrainy numeru PESEL.

3. W przypadku gdy pobyt przedsiębiorcy - obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przestanie być legalny na podstawie niniejszej ustawy lub ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, przedsiębiorca podlega wykreśleniu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przepis art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541) stosuje się odpowiednio.

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Obywatel Ukrainy, który:

- przebywa w Polsce **legalnie** i
- posiada **numer PESEL**,

może założyć działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatel Polski **w dowolnej formie.**

CEIDG

KRS

LEGALNY POBYT: WARUNKI

- ważny **tytuł pobytowy***
- przybył legalnie na terytorium Polski w okresie **od 24 lutego 2022 roku** z terenu Ukrainy i deklaruje zamiar pozostania w Polsce
- posiada Kartę Polaka i opuścił Ukrainę w okresie **od 24 lutego 2022 roku**, a następnie przybył legalnie do Polski i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Polski.

Tytuł pobytowy to dokument, która uprawnia do pobytu na terytorium Polski lub innego kraju Unii Europejskiej.

Może to być:

- zezwolenie na pobyt stały
- zezwolenie na pobyt czasowy
- paszport w przypadku wjazdu i pobytu na terytorium Polski w ruchu bezwizowym
- zaświadczenie o korzystaniu z ochrony czasowej wydane przez Urząd do Spraw Cudzoziemców

ROZPOCZĘTA PROCEDURA UZYSKANIA TYTUŁU POBYTOWEGO PRZED 24.02.2022 r.

Pobyt na terytorium Polski jest legalny **od dnia złożenia wniosku:**

- o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy
- o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej
- o udzielenie zezwolenia na pobyt stały i na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej

do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy stanie się ostateczna.

STEMPEL WOJEWODY = TYTUŁ POBYTOWY

Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych POPRZEDNI TYTUŁ: Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Proponowany art. 52zj ustawy PIT ma na celu umożliwienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, złożenie oświadczenia o przeniesieniu swojego ośrodka interesów życiowych do Polski i uzyskanie statusu polskiego rezydenta podatkowego od pierwszego dnia przyjazdu do Polski.

Obecnie status obywatela Ukrainy podlega ocenie na zasadach ogólnych zgodnie z art. 3 ust. 1a ustawy PIT. Obywatel Ukrainy może więc uzyskać status polskiego rezydenta podatkowego, o ile spełni jeden z następujących warunków: posiada na terytorium Polski centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) lub przebywa na terytorium kraju dłużej niż 183 dni w roku podatkowym. Niespełnienie tych warunków powoduje opodatkowanie dochodów na zasadach przewidzianych dla nierezydentów.

Zgodnie z proponowaną regulacją obywatel Ukrainy będzie mógł złożyć oświadczenie np. płatnikowi dochodu, że jego ośrodek interesów życiowych został przeniesiony do Polski. W wyniku tego, od pierwszego dnia pobytu na terytorium Polski będzie traktowany jak polski rezydent podatkowy i będzie mógł korzystać z zasad opodatkowania, ulg i zwolnień podatkowych na równych zasadach z polskimi rezydentami podatkowymi. Niezłożenie oświadczenia będzie natomiast skutkować utrzymaniem statusu nierezydenta podatkowego do czasu spełnienia jednego z warunków wymienionych w art. 3 ust. 1a ustawy PIT.

Dziękujemy za uwagę

biuro@misp-modzelewski.pl

Więcej informacji:
www.misp-modzelewski.pl